

i Huslejhjælp. Og hvor maa de saa ty henh? Til de allerelendigste Kvarterer, hvor man har de fleste Knejer og Brændevinsudsalg, hvor de laveste prostituerede holde til, Bondefangere, Pariaen, den dybt sunkne Vaneforbryder, som efter endt Tugthusstraf eller Straf paa Vridsløselille vender tilbage til det Milieu, hvorfra de ere komne. Der flytter denne Kvinde saa hen med sine Børn. Det er hendes Hensigt at leve som en ærlig og agtbar Kvinde og at søge at holde sig fri for Smudset og den giftige Atmosfære i disse Kvarterer, men hun er kun et Menneske som vi alle. Hun knækker til sidst sammen, hun kan ikke blive fri for de Mandfolk, som paa en eller anden pæn Maade søge at komme i Forbindelse med hende. Jeg har ofte erfaret, at en saadan Kvinde er kommen i Venskabsforhold til en Mandsperson, som er ganske pæn og taler ordentligt til hende, men det, det kommer an paa for ham, er at komme i Forbindelse med hende, for at han paa Konto af, at han er gift med hende eller maaske lever sammen med hende, som har 3—4 Børn, kan slaa forskellige Folk og Velgørenhedsinstitutioner for Penge. Børnene anvendes i udstrakt Maalestok til Tiggeri, de opdrættes til Tiggeri.

Det Krav maa stilles til Forældre, der faa Hjælp af det offentlige til deres Børn — og det samme Krav maa for øvrigt rettes til andre —, at de ikke maa sende deres Børn ud at tigge, sælge Blomster og lignende. De sige: Vi ere saa fattige, saa arme. Hvis det oplyses, at det er hæderlige Folk, maa man faa dem bort fra det Kvarter, hvor de bo, faa dem paa ret Køl. Maaske kan det lykkes med en større økonomisk Hjælp til dem. Gaa ind i et af Husene i de elendigste og fattigste Kvarterer i denne By, her i Nærheden: Borgergade, Adelgade, Prinsensgade, ude paa Christianshavn: Prinsessegade, St. Annegadekvarteret og paa Nørrebro: Rantzausgade, Skyttegade, Jærgergade, Smedegade og Korsgade, paa Vesterbro: Istedgade, Skydebanegade, Eskildsgade, Revalsgade o. s. v. o. s. v., alle disse Gader, som jeg for Resten vil bede ærede Medlemmer — dog ikke alle — thi jeg ved godt, at der er saa meget, der kræver Opmærksomhed, om i det hele at gøre sig bekendte med. Gaa ind i et af disse Huse, f. Eks. Nr. 3 eller 5 i Revalsgade paa Vesterbro, og se paa disse Kaserner, se Dem om indenfor i disse lange, mørke Gange, hvor der er 1-Værelses eller 2-Værelses Lejligheder for hvert Skridt, De gaar. Se paa dem en sommerlys Dag, naar det er Solskin udenfor, men hvor der her

ikke er til at se uden ved Hjælp af Tændstikker. Her bo de stakkels fattige, elendige og ofte hæderlige Folk, Mænd og Kvinder, som gaa paa Arbejde om Morgenens Kl. 5 og komme hjem om Aftenen Kl. 7. Der ligger for Eks. en Sækkefabrik her lige overfor, hvor Kvinder have 8—10 Kr. om Ugen for det modbydeligste, smudsigste Arbejde, der nedbryder deres Sundhed. Der komme de nu hjem efter saadant et Arbejde. Raad til at komme ud og more sig have de ikke, og saa ere de altsaa henviste til at søge deres Selskab i disse Huse. Og hvad er det for Selskab? Jeg har gjort den Erfaring ved Samtaler med Viceværter og andre, som kende disse Huse, at her i disse Bjendomme er Forholdet i Regelen det, at der ikke er 10 pCt. af Mandfolkene, som ere ædru, men at her konsumeres Brændevin i Tønnevis hver eneste Uge. Og de Kvinder, som findes her, hvad enten de ere gifte, ugifte, separerede eller Enker, maa se deres Børn opdragede eller rettere ikke opdragede, men paavirkede af Forhold, som betinge, at de ofte gaa til Grunde.

Det næste større Spørgsmaal, der rejser sig, naar denne Sag, som jeg haaber, bliver ført frelst i Havn, er, at Lovgivningsmagten i det danske Samfund skal tage sig af Boligspørgsmaalet, ikke alene for København, men ogsaa for Provinserne og for Landkommunerne. Thi man maa huske paa, hvilke Forhold det er, der betinge, at mængden af Kvinder kan komme ned ad Bakke, at det kan komme til at gaa tilbage for hende. Der er et System, som mange Gange bevirker, at hun kommer paa gale Veje, det er den Omstændighed, at hun lejer en 3 Værelses Lejlighed i et af disse daarlige Kvarterer, den koster 25—30 Kr. om Maaned, og saa lejer hun et Par Værelser ud, og der flytter et Par Mandfolk ind eller en Mand og en Kvinde, og inden hun ved et Ord af det — hun har ikke tænkt paa at ville huse en Kvinde, som helt eller delvis ernærer sig ved Utugt —, er hun midt i Smudset. En skønne Dag faar hun Erfaringen derfor, men hun tænker: Pengene lugte ikke, og siger til sig selv: Det kommer ikke mig ved. Men det kan ikke undgaas, at Børnene aandeligt og moralsk lide under det, og at de saaledes demoraliseres og slappes.

Selvfølgelig skal man være varsom med at fælde Dom, men en Ting skal man ikke være varsom med, det er at søge at frigøre disse elendige, svinske og farlige Kvarterer — for de ere farlige — for Børn, forlattede Hustruer og Enker og separerede Kvinder, og der maa stilles det Krav til Myndig-